

opusdei.org

Sobre la incorporació i la sortida de l'Opus Dei

Com s'arriba a formar part de l'Opus Dei? Resulta possible deixar de pertànyer a la Prelatura? En aquest article es detallen alguns aspectes sobre el discerniment i les fases per a la incorporació a l'Opus Dei, i sobre les situacions de la sortida, amb algunes reflexions sobre el fenomen vocacional i el seu acompanyament.

03/05/2018

Us asseguro, fills meus, que quan un cristià fa amb amor allò que és més intranscendent de les accions de cada dia, justament allò traspua la transcendència de Déu. Per això us he repetit, amb un martelleig constant, que la vocació cristiana consisteix a fer hendecasí·labs amb la prosa de cada dia. Sembla, fills meus, que és a la línia de l'horitzó on s'ajunten el cel i la terra; mes no és així: on veritablement s'ajunten és en els vostres cors, quan viviu santament la vida ordinària...»[1]

La missió de l'Opus Dei consisteix a ajudar els cristians a viure aquest ideal. Es tracta, en paraules del fundador, d'«una gran catequesi»[2]: un camí per descobrir que Déu ens mira amb amor a cada moment del dia, fins i tot en els aparentment més banals, i per il·luminar el món amb aquesta mateixa mirada doncs, pel baptisme i la confirmació, i de manera inefable en el misteri

eucarístic, Jesucrist, llum del món, viu en nosaltres i nosaltres en Ell (cfr. Jn 6,55 i 15,5).

A l'Opus Dei hi ha persones de tota mena. Sant Josepmaria solia dir, a propòsit d'aquesta diversitat, que «es pot caminar pel camí de moltes maneres. Es pot caminar per la dreta, per l'esquerra, en *zig-zag*, amb els peus, a cavall. Hi ha cent mil maneres d'anar pel camí diví»[3]. I també són cent mil les maneres i els temps, tants com persones, que porten a trobar-se amb aquest camí i a descobrir la crida de Déu a seguir-per ell.

Cada un, cadascuna, té la seva història. Som éssers *biogràfics*: escrivim la nostra vida; escriuen també en ella qui d'una manera o altra caminen al nostre costat; i escriu, amb gran delicadesa, el nostre Pare Déu. La nostra vida no és una cosa escrit per endavant, com un

contracte o un dissenyi tancat. És una obra artesanal que avança a vegades amb girs inesperats i que requereix el pas del temps. Sí, Déu compta amb el temps i, mentre l'Esperit Sant continua la seva obra en el món [4], també ho fa amb la nostra iniciativa, perquè cadascú «es trobi», perquè donem amb el nostre lloc en el món i en la història, perquè descobrim com i on ens veu Ell.

1. Incorporació a l'Opus Dei

Són moltes les persones que d'una manera o altra participen de l'espiritualitat de l'Opus Dei, també en països als quals no ha arribat encara la Prelatura. Bastants freqüenten les seves activitats durant un temps, fins i tot durant molts anys, sense sentir la crida a formar part de l'Obra [5]. Altres senten en algun moment la crida de Déu a seguir-per aquest camí. No obstant això, una cosa és entusiasmar i una

altra que de veritat sigui el seu *camí*: que Déu els cridi efectivament a caminar per ell; que tinguin les condicions per recórrer-lo amb esperança i llibertat, per seguir-dia rere dia, any rere any.

Una necessària dimensió formal

Respondre que sí a la crida, decidir-se a seguir Jesucrist en l'Opus Dei, implica una pertinença institucional que es va formalitzant amb el temps, a poc a poc. En aquesta línia, referint-se al acompanyament espiritual, el papa Francesc assenyalava: «Per arribar a un punt de maduresa, és a dir, perquè les persones siguin capaces de decisions veritablement lliures i responsables, és necessari donar temps, amb una immensa paciència» [6]. Per això, com en tants àmbits de la vida social i eclesial, hi ha uns períodes per anar concretant aquesta pertinença a l'Opus Dei. Si no n'hi ha, es veuria

compromesa la llibertat de l'interessat, i resultaria difícil tant el seu discerniment com el de la Prelatura [7].

L'existència d'aquests terminis, i els drets i deures que assumeixen tant l'Obra com cadascun dels seus fidels, mostren que els compromisos adquirits amb la vocació són reals. Si no existissin aquests aspectes formals, l'Opus Dei no seria més que un lloc de pas, com una associació cultural o esportiva: un aniria i vindria, s'entraria i se sortiria ... La pertinença a l'Opus Dei és vocacional; és a dir, suposa una crida de Déu que abasta tota l'existència. Per això és necessària una dimensió formal que, però, no ocupa el primer pla de l'experiència quotidiana dels seus fidels. En el dia a dia cada un simplement viu la seva vida cristiana.

Primeres etapes: petició i admissió

Com succeeix amb altres vocacions en l'Església, hi ha un moment que marca un abans i un després per als que se senten cridats a l'Opus Dei: el dia en què van dir que sí a Jesucrist; sí per aquest camí. Una vocació divina suposa «una visió nova de la vida. És com si s'encengués una llum dins nostre »[8]. Es tracta d'un compromís personal pel qual «la nostra vida, la present, la passada i la que vindrà, cobra un relleu nou, una profunditat que abans no sospitàvem» [9]. Però aquest compromís haurà de fer arrels i madurar en el temps.

Per això, si ja aquest primer pas està precedit d'una reflexió serena per part de l'interessat i de la Prelatura, el discerniment continua i augmenta a partir de la petició d'admissió a l'Obra, a través d'una tasca pacient, com la d'un jardiner. Aquest discerniment és necessari perquè «l'esperit de l'Obra, com l'Evangelí,

no se superposa al nostre ésser, sinó que el vivifica: és una llavor destinada a créixer en la terra de cadascú» [10]; i això no només durant les etapes inicials de la vocació, sinó també al llarg de tota la vida a l'Obra.

Si, després de madurar-amb calma, una persona demana formalment pertànyer a l'Opus Dei, necessitarà comptar amb la conformitat del director d'un centre de la Prelatura [11] i tenir almenys setze anys i mig [12]. A partir de llavors s'obre un primer període de sis mesos durant el qual aquesta persona comença a viure, en el possible, d'acord amb aquesta crida de Déu que ha acollit en la seva ànima, i rep una formació inicial.

Queda per davant un recorregut de formació i de consolidació en la vocació, però ja ara la crida de Déu es percep com un amor que abasta

tota l'existència: «Tots els successos i esdeveniments ocupen ara el seu veritable lloc: entenem on vol conduir-nos el Senyor , i ens sentim com atropellats per aquest encàrrec que se'ns confia »[13].

Passat aquest període inicial de sis mesos, la Prelatura respon formalment a la petició d'admissió. Aquesta resposta es diu admissió. No suposa encara una incorporació a l'Opus Dei. Per part de l'interessat porta amb si la decisió madura de procurar viure la vida cristiana i la missió apostòlica d'acord amb l'esperit de l'Opus Dei, en un horitzó de servei a l'Església i la humanitat [14].

Incorporació temporal i definitiva a l'Opus Dei

Per a la incorporació a l'Opus Dei ha de passar almenys un any més, després de l'admissió. Aquest pas es diu en els Estatuts oblació, i pot fer-se

només una vegada complerts els 18 anys i coneixent i acceptant les obligacions que s'assumeixen.

El vincle que es crea entre la Prelatura i el fidel amb aquesta primera incorporació temporal posseeix una analogia amb el que vincula qualsevol fidel a la seva diòcesi, amb dues característiques particulars: que el vincle en aquest cas respon a una específica vocació divina, i que es constitueix, en el pla canònic, mitjançant una mútua declaració formal, davant de dos testimonis [15].

L'amor no posa condicions, diu que sí, sense més. Però la prudència obliga a esperar abans de formalitzar les coses per sempre. Per això, el compromís bilateral que es realitza en l'oblació dura, com a màxim, un any: concretament, fins al següent 19 de març, solemnitat de sant Josep. S'obre així un temps en vista a una

incorporació definitiva que podrà realitzar en un termini mínim de cinc anys després de la primera incorporació.

En aquest temps, cada fidel segueix recurrent el seu camí -professional, social, etc.- d'acord amb la seva vocació, procurant créixer en «unitat de vida» [16]. La Prelatura continua ajudant-lo a formar-se en la fe i en l'esperit de l'Opus Dei, en un ambient de confiança. Cada any, la persona renova aquest compromís si ho desitja i si la Prelatura no manifesta inconvenient. Lògicament, al llarg d'aquest recorregut, se solen donar moments de cansament, i potser dubtes i vacil·lacions. Però tots saben que compten amb el suport i la fortalesa dels altres a l'Opus Dei: un suport concret, de germà a germà.

Almenys cinc anys després de l'oblació, amb l'assentiment de la Prelatura, els fidels poden fer la

fidelitat, que és la incorporació definitiva a l'Opus Dei [17]. Sant Josepmaria va establir el 1950 que, en el cas dels supernumeraris, per la varietat de circumstàncies en què es troben i la manera en què reben la formació, d'ordinari el termini per a la incorporació definitiva sigui més gran. Aquesta incorporació, com les anteriors, no comporta un canvi d'estat dels laics. Tampoc canvia l'estat dels sacerdots seculars que, incardinats en les seves respectives diòcesis, s'incorporen a la Societat Sacerdotal de la Santa Creu.

2. Sortida de l'Opus Dei

Tot l'itinerari que s'acaba d'esbossar requereix llibertat, maduresa, esperança, confiança en Déu i en els que Ell posa al nostre costat. Els fidels de l'Opus Dei descansen en les mans del seu Pare Déu i compten amb el suport dels altres, però no deixen d'estar exposats a tots els

vents que afecten a qualsevol persona: salut, temperament; ambient familiar i social; crisis econòmiques, inestabilitat laboral, etc.

A més de les pròpies limitacions, defectes, pecats, no falten als deixebles de Crist proves, temptacions i persecucions de diferent ordre (cfr. Jn 15,20) [18]. Tampoc falten, en alguns casos, errors en el discerniment vocacional (idoneïtat, maduresa ...) o en l'acompanyament espiritual [19]. D'altra banda, és forta la pressió de la societat actual, en què ser cristià implica «no tenir por d'anar a contracorrent i de patir per anunciar l'Evangelí» [20] i on, tot i que és gran l'anhel de pau i estabilitat, s'ha enfosquit el valor de la fidelitat.

Són molts, en definitiva, els elements que incideixen en la trajectòria vital de les persones que un dia es van

lliurar a Déu. Alguns d'ells permeten explicar en part per què una persona que va manifestar la seva intenció de ser fidel a la seva vocació a l'Opus Dei pugui desitjar en algun moment de la seva vida deixar l'Obra. En tot cas, el misteri de la persona humana demana un infinit respecte, un prudència que eviti qualsevol enjudiciament. Només Déu «sondeja els cors i els pensaments més íntims» (1 Cro 28,9).

Diverses situacions

Abans de l'oblació, els fidels que vulguin deixar l'Obra n'hi ha prou que ho comuniquin verbalment. D'altra banda, durant aquest període el prelat o el vicari regional poden disposar la seva sortida o aconsejársela, si consideren que no tenen les disposicions o aptituds necessàries [21].

El fidel de l'Opus Dei que s'ha compromès temporalment

mitjançant l'oblació roman en la Prelatura si renova aquest compromís el 19 de març (no hi ha cap fórmula per això: es tracta d'un acte interior, davant Déu, que n'hi ha prou de comunicar que s'ha fet). Si voluntàriament no el renova aquell dia, queda fora de la Prelatura ipso facto (és a dir, per aquest fet mateix), sense que sigui necessari fer res més.

Si ha fet l'oblació i desitja deixar l'Obra abans del 19 de març següent, o si s'ha compromès definitivament mitjançant la fidelitat, per anar-se'n de l'Opus Dei necessita demanar el cessament del vincle contret amb la Prelatura i, per tant, també la conclusió dels drets i deures corresponents [22].

La rellevància existencial de les decisions que concerneixen a la vocació fa que, especialment davant el plantejament de sortir de l'Obra, es procuri ajudar cada persona a

ponderar amb serenitat davant Déu el que és bo per a ella, per evitar que prengui una decisió precipitada, buscant sempre el bé de cada ànima en el moment de prendre aquesta resolució. A vegades la llibertat es podria veure minvada per la passió, per un estat d'ànim passatger, o per alguna coacció externa. No obstant això, si malgrat tot una persona prefereix anar-se'n, el procediment és clar.

El cessament del vincle entre el fidel i la Prelatura

Per al cessament del vincle entre la persona i la Prelatura, ha de constar que l'interessat vol abandonar voluntàriament la Prelatura [23]. Habitualment, aquesta voluntat es manifesta per escrit mitjançant una carta adreçada al prelat de l'Opus Dei [24]. La carta es transmet amb celeritat al prelat, a qui correspon atorgar la dispensa dels deures

contrets. No cal que aquesta carta exposi motius: n'hi ha prou que consti una voluntat lliure, clara i explícita, de no seguir endavant [25].

La confirmació del cessament del vincle entre la persona i la Prelatura es transmet a l'interessat, intentant aclarir qualsevol aspecte de la seva nova situació; i, si ho desitja, oferir-li una ajuda espiritual adequada a les seves circumstàncies. Ordinàriament tot això es desenvolupa ràpidament després de la petició de cessament del vincle. És molt freqüent que les persones que han deixat l'Opus Dei desitgin seguir com cooperadores o cooperadors.

Després d'un temps, pot passar que una persona desitgi tornar i sigui admesa com supernumerari o supernumerària, amb l'autorització del Prelat.

3. Passat i futur: perdó i esperança

Quan una persona deixa el camí vocacional que havia emprès, no és fàcil fer-se càrrec plenament del que ha passat. En alguns casos la situació pot ser dolorosa, per a ambdues parts. De vegades van poder tot un seguit de malentesos que van créixer fins a tenir difícil remei; altres, un descuit prolongat de la vida espiritual va acabar buidant de sentit el lliurament; altres, van confluïr una sèrie de factors pels quals la persona no es veia amb forces per seguir endavant ...

Però la vida segueix endavant: per Déu sempre hi ha vida per davant. «Déu també escriu recte en els línies tortes de la nostra història. Déu ens deixa la nostra llibertat i, però, sap trobar en el nostre fracàs nous camins per al seu amor. Déu no fracassa» [26]. Amb la seva ajuda, convé conrear dues actituds que curen i reconforten: el perdó i l'esperança.

El perdó, com a mirada al passat, per perdonar el mal que s'hagi pogut patir, i per reconèixer el que un hagi pogut fer; i l'esperança, com a mirada al futur, perquè un sap que Déu camina al seu costat [27], i que una ferida, un desengany, una rebel·lia -o, de vegades, una barreja de diverses d'aquestes coses-, pot ser per a Déu l'ocasió de proposar un nou camí: «Emprendre un nou camí de l'amor després d'un primer oferiment fallit és certament possible (...).

Precisament aquesta "flexibilitat" de Déu, que espera la lliure decisió de l'home i que, de cada "no", fa brollar una nova via de l'amor, forma part del camí de la història de Déu amb els homes» [28].

Per la resta, una persona que deixa l'Opus Dei és algú que ha volgut donar-se a Déu. Un gest així marca profundament la identitat personal: Déu no ho oblida, ni ho oblida el propi cor. Els anys de lliurament que

queden a l'esquena són anys d'oració, de testimoniatge cristià; de temps, esforços i aportacions per a les coses de Déu i per a l'alleugeriment de persones més necessitades, en molts casos promovent obres d'ensenyament, de cultura, d'assistència material i sanitària [29]. «No es perd cap dels seus treballs realitzats amb amor, no es perd cap de les seves preocupacions sinceres pels altres, no es perd cap acte d'amor a Déu, no es perd cap cansament generós, no es perd cap dolorosa paciència. Tot això dóna voltes pel món com una força de vida» [30]

D'altra banda, i encara que durant un temps es puguin percebre gairebé només els episodis dolorosos, una persona que ha format part de la Prelatura ha rebut molt, en forma d'afecte i d'atenció, de formació humana i espiritual, de gust per la feina ben fet, d'obertura als altres.

Tot aquest bagatge l'acompanya, i l'ajudarà a seguir endavant en la vida, amb sentit cristià.

La Prelatura procura despertar en els seus fidels la sol·licitud per no perdre contacte amb cap de les persones que han decidit deixar l'Obra, llevat per voluntat expressa d'alguna. Els que tenen encàrrecs de formació en la Prelatura estan cridats a encarnar d'una manera especial en la seva vida aquest ensenyament paternal del papa Francesc:

«L'acompanyant sap reconèixer que la situació de cada subjecte davant Déu i la seva vida en gràcia és un misteri que ningú pot conèixer plenament des de fora. L'Evangelisme proposa corregir i ajudar a créixer a una persona a partir del reconeixement de la maldat objectiva de les seves accions (cf. Mt 18,15), però sense emetre judicis sobre la seva responsabilitat i la seva

culpabilitat (cf. Mt 7,1; Lc 6,37). De totes maneres, un bon acompanyant no consent els fatalismes o la pusil·lanimitat. Sempre convida a voler curar-se, a carregar la llitera, a abraçar la creu, a deixar-ho tot, a sortir sempre de nou a anunciar l'Evangelí. La pròpia experiència de deixar-nos acompanyar i curar, capaços d'expressar amb total sinceritat la nostra vida davant qui ens acompanya, ens ensenya a ser pacients i compassius amb els altres i ens capacita per trobar les maneres de despertar la seva confiança, la seva obertura i la seva disposició per créixer» [31].

Guillaume Derville – Carles Ayxelà

[1] Sant Josepmaria, *Converses*, n. 116 [veure cita completa].

[2] Sant Josepmaria, Apunts d'una reunió familiar, 6-II-1967, citat a Fernando Ocáriz, Carta pastoral 14 de febrer de 2017, n. 7.

[3] Sant Josepmaria, *Carta 2-II-1945*, n. 19, citat a Fernando Ocáriz, Carta pastoral, 9 de gener del 2018, n. 11.

[4] Cfr. Missal Romà, Pregària Eucarística IV.

[5] «Opus Dei» significa, en llatí, «Obra de Déu». Per això la Prelatura es coneix també familiarment com «l'Obra».

[6] Francesc, Ex. Ap. *Evangelii gaudium*, n. 171.

[7] Els passos de la incorporació, així com els de la sortida de l'Opus Dei, es recullen en els *Estatuts de la Prelatura de l'Opus Dei (Statuta vel Codex iuris peculiaris Operis Dei)*, disponibles aquí. En endavant ens

referim a aquest document com *Statuta*.

[8] Sant Josepmaria, *Carta 9-I-1932*, n. 19. Citat en Vázquez de Prada, *El Fundador de l'Opus Dei. I, Señor, que vea!* Madrid: Rialp, 1997, pàg. 302 [veure cita completa].

[9] Sant Josepmaria, *És Crist que passa*, n. 45 [veure cita completa].

[10] Fernando Ocáriz, *Carta pastoral*, 9 de gener del 2018, n. 11.

[11] Aquesta petició consisteix en una senzilla carta escrita a mà, en la qual es manifesta la pròpia voluntat de pertànyer a l'Opus Dei. Cfr. *Statuta*, n. 14 §1, 19, 63.

[12] Si la persona té menys edat, se li podrà considerar un aspirant. Sobre aquesta figura, cfr. : Els aspirants a l'Opus Dei

[13] És Crist que passa, 45 [veure cita completa].

[14] Cfr. Statuta, n. 20 §1; 22.

[15] Cfr. Statuta, n. 20 i 27, on es detalla el contingut d'aquesta declaració. La declaració del fidel expressa el compromís estable i sincer de respondre amb fidelitat a la vocació divina a l'Obra, sabent-se personalment fràgils i limitats, però recolzats en la gràcia de Déu. Per a l'admissió i incorporació dels socis de la Societat Sacerdotal de la Santa Creu, s'aplica el que estableix per als agregats i supernumeraris de la Prelatura, substituint, on sigui necessari, Prelatura de l'Opus Dei per Societat Sacerdotal de la Santa Creu, i fidels per socis. Cfr. Codi de Dret Canònic, c. 278; cfr. Const. ap. Ut sit, preàmbul i art. I). Per la resta, el fet de pertànyer a la Societat Sacerdotal de la Santa Creu, sense estar incardinat en la Prelatura de l'Opus

Dei, reforça la plena dependència dels socis agregats i supernumeraris de l'Ordinari diocesà i el seu servei a la diòcesi: no tenen més superior que el seu bisbe, igual que els altres sacerdots diocesans.

[16] Amb aquesta expressió sant Josepmaria resumia un aspecte central de l'espiritualitat de l'Opus Dei. Per saber més sobre la unitat de vida: "En esperit i en veritat": crear la unitat de vida (I)", "On Déu ens vol: crear la unitat de vida (II)".

[17] Es realitza la mateixa declaració formal entre la persona i la Prelatura utilitzada per a l'oblació, però precisant aquesta vegada que és per a tota la vida. Només alguns supernumeraris fan aquesta incorporació definitiva; d'ordinari, renoven l'oblació cada 19 de març.

[18] Cfr. Catecisme de l'Església Catòlica, n. 530.

[19] Sant Josepmaria solia dir que a la «base de la ciència de governar» a l'Opus Dei havien de donar-se, entre d'altres, aquests elements: "amor a la llibertat dels altres -¡escucharles! - ia la pròpia [llibertat, nda], convicció que el govern ha de ser col·legial, convenciment que els directors es poden equivocar i que, en aquest cas, estan obligats a reparar »(Instrucció, 31-V-1936, n. 27). Per saber més sobre la distinció entre govern i direcció espiritual en l'Opus Dei, cfr. "Direcció espiritual en l'Opus Dei".

[20] Francesc, Carta al prelat de l'Opus Dei, juny 26 de al 2014.

[21] Cfr. Statuta, n. 28.

[22] Cfr. Statuta, n. 28-35. Mentre perduri la incorporació temporal o un cop feta la definitiva, perquè algú pugui abandonar voluntàriament la Prelatura es necessita la dispensa que només pot concedir el Prelat (Cfr. Statuta, n. 29).

[23] Cfr. Statuta, n. 27 i 33.

[24] En el cas dels socis de la Societat Sacerdotal de la Santa Creu, s'escriu també a ell, però pel que fa President d'aquesta Associació de clergues

[25] Cfr. Statuta, n. 29.

[26] Benet XVI, Homilia 8 de desembre del 2007.

[27] Cfr. Francisco, Audiència general 7 de desembre del 2016.

[28] J. Ratzinger - Benet XVI, Jesús de Natzaret, vol. 2, cap. 5.2 «La institució de l'Eucaristia».

[29] En una ocasió, estant el beat Álvaro del Portillo a París en una tertúlia familiar amb alguns directors de l'Opus Dei, es va esmentar a una persona que, en un altre país, havia deixat l'Opus Dei anys enrere. El prelat de l'Opus Dei va fer un elogi del que aquesta

persona havia fet per al desenvolupament d'una prestigiosa iniciativa apostòlica (record de Guillaume Derville, agost de 1988).

[30] Francesc, Ex. Ap. Evangelii gaudium, n. 279.

[31] Francesc, Ex. Ap. Evangelii gaudium, n. 172.

.....

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca-es/article/sobre-la-
incorporacio-i-la-sortida-de-l-opus-dei/](https://opusdei.org/ca-es/article/sobre-la-incorporacio-i-la-sortida-de-l-opus-dei/)
(02/04/2026)